

Analyse overeenkomsten Burgerakkoord en Coalitieakkoord

Inhoudsopgave

[Leeswijzer](#) [pagina 1](#)

[Wonen](#) [pagina 3](#)

[Toekomst van het Platteland](#) [pagina 7](#)

[Leefbaarheid, verkeer en vervoer](#) [pagina 13](#)

Analyse overeenkomsten Burgerakkoord en coalitieakkoord

Leeswijzer

Dit document bevat een analyse op de overeenkomsten tussen het Burgerakkoord en het coalitieakkoord. Het is een uiteenzetting waarbij het Burgerakkoord en het coalitieakkoord naast elkaar zijn gelegd en zijn (tekstueel) vergeleken met elkaar. Over het Burgerakkoord staat het volgende in het coalitieakkoord:

“Provinciale Staten hebben zich verbonden aan de uitkomsten van het Burgerberaad, dan wel afgesproken andere keuzes goed te beargumenteren. De uitkomsten van het Burgerberaad dat plaatsvond in het eerste kwartaal 2023, zijn betrokken bij de opstelling van dit coalitieakkoord. Wij komen in het najaar 2023 met een volledige reactie op het Burgerakkoord.” (p. 32)

De hoofdvraag van deze analyse is dus: “In hoeverre komt dit besispunt overeen met een punt uit het coalitieakkoord?” Er zijn drie categorieën:

1. Het komt volledig of grotendeels overeen.
2. Deels, er is overlap.
3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord.

Er zijn een aantal aandachtspunten bij het lezen van de stukken. Het coalitieakkoord is op hoofdlijnen geschreven. De besispunten uit het Burgerakkoord zijn in sommige gevallen ook algemeen opgeschreven en in sommige gevallen zijn ze specifiek gericht op één bepaald idee (zoals een vorm/uitwerking/maatregel van beleid). Dit betekent dat bij een aantal besispunten de ideeën te specifiek zijn voor het coalitieakkoord. Als een punt in categorie 3 (Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord) valt wordt er een korte toelichting gegeven.

De besispunten uit het burgerakkoord zijn in benaming verkort samengevat. Daar waar de verkorte samenvatting van het besispunt onvoldoende context biedt voor de toelichting van de categorie is de benaming volledig overgenomen.

Algemene analyse:

- Veel thema's uit het Burgerakkoord zijn terug te lezen in het coalitieakkoord, zoals betaalbaarheid en beschikbaarheid woningen, (betaalbare) bereikbaarheid, bestaanszekerheid en toekomstbestendigheid van agrariërs en ondernemers, natuurbehoud en herstel (biodiversiteit), duurzaamheid, participatie en het belang van goede samenwerkingsverbanden (tussen verschillende doelgroepen in de samenleving zoals inwoners, bedrijven, medeoverheden, etc.). Deze thema's worden dus door de makers van beide documenten belangrijk gevonden.
- 69% van de besispunten uit het Burgerakkoord worden in meer of mindere maten (categorie 1 en 2) benoemd in het coalitieakkoord.
- Hiervan valt ongeveer 24% van het totale Burgerakkoord in categorie 1 (het komt volledig of grotendeels overeen).
- 45% van de besispunten valt in categorie 2 deels, het heeft overlap. Dus in de geest van de teksten is het terug te lezen. De intentie is er.
- In categorie 3 (Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord) valt ongeveer 31%. Dit zijn besispunten die al in huidig beleid vallen; die niet direct bij de taken van de provincie horen

en/of waar zij op dit moment nog geen rol voor haarzelf ziet; of die zo specifiek zijn (bijvoorbeeld een vorm/maatregel/uitwerking) dat het coalitieakkoord hier niet op in gaat (omdat deze op hoofdlijnen is geschreven).

Wonen

	In hoeverre komt dit besispunt overeen met een punt uit het coalitieakkoord? <ol style="list-style-type: none"> 1. Het komt volledig of grotendeels overeen 2. Deels, er is overlap 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord 	Zie pagina('s) in het coalitieakkoord
W1.1 Onderzoek woonbehoeftes	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Valt in huidig beleid, in het coalitieakkoord staat dat GS wil onderzoeken of dit eens per jaar kan worden uitgevoerd.	7
W1.2 Meer slimme seniorencomplexen	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat dat we innovatieve vormen van woningen (vooral met kleine woningoppervlakte) stimuleren, denk aan woningen voor senioren zoals knarrenhof (knarrenhof wordt in beide documenten letterlijk genoemd als voorbeeld).	7
W1.3 Sociale-huursector verbeteren	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staan twee punten genoemd die bijdragen aan het verbeteren van de sociale-huursector zoals het uitbreiden van voorraad sociale-huurwoningen en het voortzetten van woningbouwsubsidies.	6-7
W1.4 Hulp bij verhuizen	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Dit is een specifiek punt waar de provincie in eerste instantie geen taak in ziet. Wel zet Sociale Verhuurders Haaglanden (koepelorganisatie van woningcorporaties Haaglanden) zich in om ouderen met verhuiscens te begeleiden.	
W1.5 Pilot wonenruil-app	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord, dit is een erg concreet punt waar de provincie geen rol in heeft. Wel is er een HuisjeHuisje app geweest vanuit woningcorporaties (2017-2019) maar dit experiment is gestaakt vanwege geringe aanvragen voor woningruil.	
W2.1 Beleid betaalbaar wonen	1. Het komt volledig of grotendeels overeen, betaalbaarheid van woningen en de prioriteit daarvan wordt op meerdere pagina's van het coalitieakkoord benoemd. Concrete afspraken: minimaal 30% van bestaande voorraad is sociale huurwoningen en 2 op de 3 nieuwe huizen vallen in de categorie betaalbaar (landelijk), en 40% van de nieuwbouwwoningen moet sociaal zijn (dat komt neer op circa 100.000 sociale huurwoningen).	3, 5, 6, 7
W2.2 Verbetering samenwerking	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Er staan meerdere verwijzingen bij het thema wonen naar het belang van goede samenwerking. Op pagina 6 staat "We blijven inzetten op samenwerking in de regio, om op deze wijze de solidariteit te handhaven en te bewaken binnen en tussen regio's."	6
W2.3 Herinvoeren Premie A.	3. Rijkstaak. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Dit is geen taak voor de provincie. In het verleden werd de premiekoopregeling gefinancierd en uitgevoerd door het Rijk, maar op dit moment is er geen premiekoopregeling	
W2.4 Doorstroming bevorderen	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord, maar indirect draagt de provincie hier wel aan bij, bijvoorbeeld door stimuleren van innovatieve woonvormen (zoals seniorenwoningen). Ook is er een challenge georganiseerd in 2022 door de provincie om doorstromen te stimuleren.	

W3.1 Wonen is nutsvoorziening	2. Deels, er is overlap. De provincie zet zich in voor betaalbare woningen, niet het tegengaan van woningen als verdienmodel.	3, 6
W4.4 Aanbevelingen leefbaarheidsscore	2. Deels, er is overlap. Er wordt op gerefereerd naar dit punt, waarbij een toekomstbestendige leefomgeving topprioriteit is. Zo wordt er gezegd: "Wonen is meer dan een dak boven je huis. Om sociale structuren te versterken ondersteunen we faciliteiten voor werken, leren, zorg, sport, ontmoeting en ontspanning."	8
W4.5 Betrekken inwoners en bedrijven bij leefbaarheid	2. Deels, er is overlap. Dit punt is erg specifiek voor het coalitieakkoord. Er wordt in het coalitieakkoord regelmatig vermeld dat de provincie de leefomgeving toekomstbestendig maakt in samenwerking met de omgeving. Daarnaast vereist de Omgevingswet dat er aan participatie wordt gedaan in beleid en uitvoering. Dit is wat het coalitieakkoord zegt over de omgevingswet en participatie: "Onze inzet is een herziening van het omgevingsbeleid per jaar. Hierdoor kunnen we inspraak en participatie goed vormgeven en voorkomen we dat procedures voor herzieningen door elkaar gaan lopen" (p.31)	31, 32
W5.1 Prioriteit ombouwen karakteristieke panden naar woningen	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Bij het vergroten van de woningvoorraad stimuleren en helpen we partijen om bestaande gebouwen en gebieden optimaal te benutten." (p.7) Hierbij is ombouwen van karakteristieke panden een optie.	7
W5.2 Kantoorpanden ombouwen vóór nieuwbouwvergunning	2. Deels, er is overlap. Het ombouwen van kantoorpanden wordt letterlijk genoemd met als doel vergroten van woningvoorraad. Er wordt geen onderscheid gemaakt in prioriteit tussen nieuwbouw en bestaande bouw. Er staat: "Bij het vergroten van de woningvoorraad stimuleren en helpen we partijen om bestaande gebouwen en gebieden optimaal te benutten. Daarbij kan gedacht worden aan de splitsing van grote woningen, vermindering van leegstand, verdieping erbij, functiemenging en/of ombouwen van bestaande kantoren en winkels naar woningen. De verwachting is dat hiermee tienduizenden woningen gerealiseerd kunnen worden." (p.7-8)	7-8
W5.4 Ombouw-kansenkaart	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord.	
W5.5 Invloed voor buurtbewoners bij ombouwprojecten	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. De omgevingswet vereist wel dat er aandacht is voor invloed van stakeholders waaronder inwoners, dus als de provincie een rol speelt bij ombouwprojecten moet er ook een participatietraject worden georganiseerd. Over de omgevingswet staat: "Wij zijn klaar voor de invoering van de omgevingswet per 1 januari 2024." (p.31)	7
W6.1 Het puntensysteem toepassen op alle huurwoningen	3. Rijkstaak. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het puntensysteem bij sociale-huurwoningen is een taak van het Rijk. De provincie voert hier geen beleid op, wel verkondigd de provincie meermaals dat het belangrijk is dat er betaalbare woningen zijn voor minima en middengroepen.	
W6.2 Bewijslast huurbepaling bij verhuurder	3. Rijkstaak. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het Rijk gaat over huurregulering.	
W6.6 Hypotheek en studieschuld	3. Rijkstaak. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het Rijk gaat hierover.	
W6.7 Bereikbaarheid woongebieden	2. Deels, er is overlap. Het coalitieakkoord benoemt het algemene belang van bereikbaarheid (verschillende mobiliteitsvormen). Het erkent dat bereikbaarheid van landelijk gebied onder druk staat. Ook staat er: "Bij nieuw te ontwikkelen woonwijken zetten we in op de beschikbaarheid van openbaar vervoer, deelmobiliteit, wegen en	5, 9, 10

	fietsinfrastructuur vanaf het moment van oplevering." (p.9)	
W6.8 Ruimte voor bijzondere woonvormen	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Het coalitieakkoord benoemt de de stimulerende rol van de provincie bij innovatieve vormen van woningen zoals 'tiny houses', seniorenwoningen en woningen voor starters en studenten.	7
W6.9 Participatie potentiële bewoners	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. De omgevingswet vereist participatie bij plannen. Deze taak ligt hoofdzakelijk bij gemeenten bij nieuwbouwprojecten.	
W8.1 Provincie pakt regie: Meer kleine woningbouw in steden en dorpen.	2. Deels, er is overlap. Er wordt gesproken over het stimuleren van woningen met een kleiner oppervlakte en over de rol bij wonen in het algemeen staat er: "Gezien de grote en ingewikkelde opgave die voor ons ligt, zien we een belangrijke coördinerende, verbindende en regisserende rol voor onszelf." (p.6) Verder staat: "We helpen en ondersteunen regio's bij de totstandkoming van regioafspraken. Als er geen regioafspraken komen of de resultaten van die afspraken uitblijven, grijpen we in." (p.6)	6, 7
W8.2 Provincie stimulerende rol richting gemeenten: Wij vinden dat de provincie een meer stimulerende rol richting gemeenten moet aannemen t.a.v.: Kleinere woningbouw in bestemmingsplannen	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "We stimuleren nieuwe en innovatieve vormen van woningen. We hebben daarbij speciale aandacht voor woonunits met een kleinere woonoppervlakte. We denken hierbij bijvoorbeeld aan 'tiny houses', 'Kangaroewoningen' en woningen voor senioren zoals een knarrenhof en woningen voor starters en studenten." (p.7)	7
W8.3 Inzetten op kleinere woningen: Wij vinden dat de provincie gemeenten moet sturen op: Inzetten op kleinere woningen bij herontwikkeling van vastgoed en terreinen.	2. Deels, er is overlap. De provincie stimuleert nieuwe en innovatieve vormen van wonen en hebben daarbij speciale aandacht voor woonunits met een kleinere oppervlakte. Kleinere woningen i.r.t. herontwikkeling van vastgoed en terreinen wordt niet specifiek genoemd in het coalitieakkoord.	7
W8.4 Stimuleringsmaatregeling en kleiner wonen: Wij vinden dat de provincie en gemeenten: stimuleringsmaatregeling en moet aanbieden om kleiner te gaan wonen.	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "We stimuleren nieuwe en innovatieve vormen van woningen. We hebben daarbij speciale aandacht voor woonunits met een kleinere woonoppervlakte. We denken hierbij bijvoorbeeld aan 'tiny houses', 'Kangaroewoningen' en woningen voor senioren zoals een knarrenhof en woningen voor starters en studenten." (p.7) Doorstroom wordt niet specifiek benoemd maar indirect draagt de provincie hier wel aan bij door stimuleren van innovatieve woonvormen (zoals seniorenwoningen). Ook is er een challenge georganiseerd in 2022 door de provincie om doorstroom te stimuleren.	7
W8.5 Tijdelijk leegstaande terreinen beschikbaar voor experimentele woningbouw	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "We stimuleren ook het gebruik van alternatieve en innovatieve instrumenten om woningen te bouwen via experimenten en pilots. . . We voeren een verkenning uit naar de mogelijkheden zelf te bouwen of eigen gronden in te zetten voor woningbouw. Daarbij waken we ervoor de markt of bestaande afspraken te verstoren." (p.7)	7
W8.6 Stimuleren seniorenwoningen (55+)	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat dat we innovatieve vormen van woningen (vooral met kleine woningoppervlakte) stimuleren, denk aan woningen voor senioren zoals knarrenhof (knarrenhof wordt in beide documenten letterlijk genoemd als voorbeeld).	7
W9.1 Beschikbaar stellen huisvesting studenten	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat dat er speciale aandacht is voor studenten (naast senioren en starters), maar ligt de	7

binnen de gemeente	regierol bij gemeenten.	
W9.4 Woningen voor starters	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat dat er speciale aandacht is voor starters (naast senioren en studenten).	7
W9.5 Huisvesting specifieke doelgroepen	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt gesproken over samenwerkingsverbanden tussen provincie, "gemeenten, woningbouwcorporaties en andere bouwpartners over huisvesting van bijzondere doelgroepen, zoals: dak- en thuislozen, arbeidsmigranten, asielzoekers, statushouders en ex-gedetineerden." (p.7). Ook wordt benoemd dat de provincie "meer wettelijke taken [krijgt] op het terrein van de woningbouw, volkshuisvesting en toezicht op de asielopvang." (p.6)	6, 7
W10.1 Blijvend inzetten van participatie	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat het algemeen belang van participatie: "We houden in onze planvorming en bij onze besluiten rekening met participatie door inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers." (p.32)	32
W10.2 Duidelijke spelregels participatie	2. Deels, er is overlap. Er wordt verwezen naar het gezamenlijk actualiseren van onze participatievisie en -principes aan de huidige tijd.	32
W10.3 Participatie-uitkomsten omzetten in beleid	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Wij komen in het najaar 2023 met een volledige reactie op het Burgerakkoord." (p.32) ook staat er "De uitkomsten van het Burgerberaad dat plaatsvond in het eerste kwartaal 2023, zijn betrokken bij de opstelling van dit coalitieakkoord." (p.32)	32
W10.4 Erkennen kloof	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt het Burgerakkoord erkent: "Provinciale Staten hebben zich verbonden aan de uitkomsten van het Burgerberaad, dan wel afgesproken andere keuzes goed te beargumenteren." (p.32) en er wordt commitment uitgesproken om met een reactie op het Burgerakkoord te komen.	32
W10.5 Evaluatie van dit Burgerberaad voor toekomstige varianten	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Wel staat er: "We organiseren tenminste twee keer een Burgerberaad door de eigen organisatie. Waarbij de kaders voor het Burgerberaad vooraf helder gecommuniceerd worden." (p.32)	32
W11.2 Focus op huisvesting	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Het coalitieakkoord spreekt meermaals over het vergroten van beschikbare en betaalbare huisvesting.	5, 6, 7
W11.3 Betaalbaarheid en doorstroming voor generaties	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Het coalitieakkoord spreekt meermaals over het vergroten van beschikbare en betaalbare huisvesting en dat de provincie hier een stimulerende rol in heeft. Zie pagina 6: "We denken hierbij bijvoorbeeld aan 'tiny houses', 'Kangarooewoningen' en woningen voor senioren zoals een knarrehof en woningen voor starters en studenten."	3, 6, 7
W11.5 Leefbaarheid huurders	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Bij dit besispunt gaat het heel specifiek over leefbaarheid verbeteren door middel van het verduurzamen van huurwoningen. Dit is wel een nationale opgave (Klimaatakkoord) waar de provincie aansluiting heeft bij gemeenten en het Rijk. Provincie speelt nu een rol in bovenlokale warmtesystemen en richt zich op doelgroepen zoals maatschappelijk vastgoed.	
W11.6 Biobased als norm	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "We richten het bebouwd gebied zoveel mogelijk toekomstbestendig in. Dat wil zeggen onder andere klimaatadaptief, energieneutraal of -positief met aandacht voor planten en dieren en met ruimte voor groen en water."	6

Toekomst van het Platteland

	In hoeverre komt dit beslispunt overeen met een punt uit het coalitieakkoord? <ol style="list-style-type: none"> 1. Het komt volledig of grotendeels overeen 2. Deels, er is overlap 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord 	Zie pagina('s) in het coalitieakkoord
P1.1 Samenbrengen van alle boeren in agrarische collectieven voor biodiversiteitsherstel	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Het herstel van onze natuur, het terugbrengen van broeikasgassen en de verduurzaming van de landbouw en industrie vragen om betrokkenheid en inbreng van veel partijen. Alleen door samen te werken kunnen we de complexe opgaven en doelen realiseren. Het is belangrijk dat mensen en bedrijven begrijpen hoe ze hierin kunnen deelnemen en weten wat er van hen verwacht wordt. We maken werk van heldere en begrijpelijke communicatie naast het vormgeven van het participatieproces. Dit doen we samen met de direct betrokkenen." (p.23) Ook staat er: "Om onze natuurdoelen te halen werken we samen met terreinbeherende organisaties, waterschappen, natuurorganisaties, inwoners en ondernemers uit sectoren als land- en tuinbouw, bouw, industrie, energie en mobiliteit." (p.22)	21, 22, 23
P1.2 Uitbreiding pakketten agrarische natuurbeheer coöperaties	2. Deels, er is overlap, maar minder specifiek: "We helpen ondernemers en sectoren natuurinclusief te werken, hun emissies te verlagen en hun bedrijven te verduurzamen." (p.22)	22
P1.3 Uitbreiding van financiële vergoedingen	2. Deels, er is overlap. Het stimuleren van biodiversiteit bij boeren wordt genoemd maar niet hoe we dat daadwerkelijk gaan doen.	21, 22, 23, 25
P1.4 Verhoging van de financiële vergoeding voor samenwerken	2. Deels, er is overlap: Er wordt gesproken over het ondersteunen van landbouwinitiatieven op systeeminnovaties (zoals: Rotterdam de boer op, voedselbossen, strokenteelt en de korte keten aanpak) en er wordt gesproken over het nemen van maatregelen ten behoeve van biodiversiteitsherstel. Zie pagina 22: "Ook koppelen we het behalen van de natuurdoelen en het verlagen van emissies aan nieuwe verdienmodellen voor ondernemers uit deze sectoren." (p.22) en "Bij dit toekomstperspectief hoort ook een verdienvermogen voor de landbouw op lange termijn. Eventueel ondersteund door alternatieve inkomsten zoals agrotourisme of beheer van landelijk gebied."(p.23)	22, 23, 24, 25
P2.1 Onderwijs benutten voor kennis over het platteland.	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Omdat het belangrijk is om jongeren perspectief te bieden in de landbouw, verwelkomen en ondersteunen we initiatieven om het agrarisch onderwijs te moderniseren en meer te richten op een volhoudbare landbouw, bijv. door de realisatie van de agro-campus." (p.25)	25
P2.2 Bevorderen van de toegankelijkheid	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Het coalitieakkoord bestendigt het belang van goede bereikbaarheid in en tussen het landelijkgebied, steden, dorpen en kernen. Ook wordt samen met partners zorggedragen voor voorzieningen en netwerken in recreatie gebieden. Daarnaast wordt gewerkt aan het verbeteren van de belevingswaarde van het landschap door fysieke recreatieve netwerkstructuren en natuureducatie te versterken. Aanvullend: "Eventueel ondersteund door alternatieve inkomsten zoals agrotourisme of beheer van landelijk gebied." (p.23)	10, 23, 30, 31

P2.4 Opzetten van educatieve centra vergemakkelijken	2. Deels, er is overlap: Op pagina 22 van het coalitieakkoord wordt benoemd dat nieuwe verdienmodellen in de landbouw mogelijk zijn (bijv. natuurbeheer/zorgactiviteiten/toerisme). Daarnaast wordt op pagina 25 de agro-campus genoemd om bij te dragen aan "volhoudbare landbouw".	22, 25, 31
P3.3 Kaart tekenen voor inrichting Zuid-Holland	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "De ruimte in Zuid-Holland is schaars en de opgaven zijn groot. Voorbeelden van ruimtevragers zijn woningbouw, natuur, energie, land- en tuinbouw en werklocaties. Het prioriteren én mengen van ruimtevragers is onvermijdelijk. We stellen een nieuw ruimtelijk toekomstperspectief op dat het kader vormt voor wat ruimtelijk wel en niet kan in Zuid-Holland." (p.30). Dit is ook wel het traject van de Ruimtelijke Puzzel genoemd. Dit gaat op korte termijn nog geen kaart opleveren maar zou in de toekomst een basis hiervoor kunnen vormen.	30
P3.4 Kaders opstellen voor bebouwing in de stad en op het platteland	2. Deels, er is overlap. Het huidige beleid is voornamelijk bouwen binnen bestaand stads- en dorpsgebied (BSD). Er staat: "We bouwen zoveel als mogelijk binnenstedelijk, om landbouw, natuur en recreatie te ontzien en omdat in de stad al voorzieningen en infrastructuur aanwezig zijn." (p.8) Ook staat er: "We omarmen het principe 'een straatje erbij' (maximaal 50 woningen) en een 'straatje ertussen'." (p.8). "Gnephoek en Sliedrecht-Noord zijn de enige 3ha locaties die kunnen worden toegevoegd." (p.8).	8
P3.5 Provinciaal waterbeleid	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Hier worden zowel de doelen voor voldoende schoon drinkwater en waterveiligheid genoemd. Over de Kaderrichtlijn Water (KRW) staat: "De richtlijn is erop gericht de kwaliteit van watersystemen te verbeteren, zoals grondwater en oppervlaktewater. De vervuiling van waterlichamen te verminderen en te voorkomen, duurzaam watergebruik te bevorderen en de effecten van overstromingen en droogte te beperken." (p.24). Daarnaast wordt op p.30 genoemd dat inwoners tegen wateroverlast worden beschermd.	23, 24, 30
P4.1 Omschakelende ondernemers ondersteunen	2. Deels, er is overlap. De provincie helpt ondernemers te werken naar volhoudbare landbouw en naar natuurinclusieve en duurzame bedrijfsvoering. De manier waarop de provincie de omschakeling gaat ondersteunen is onduidelijk.	22, 23, 25
P4.2 Kennisuitwisseling stimuleren	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "We helpen boeren en andere ondernemers hun bedrijf te verduurzamen en houden rekening met diegene die hun bedrijf al verduurzaamd hebben. Wij zetten hiervoor meerdere instrumenten in gericht op kennisontwikkeling en -deling, innovaties en ruimtelijke ontwikkeling." (p.25). Hierbij is alleen het woord biologisch niet genoemd. Daarnaast wordt op pagina 25 de agro-campus genoemd om bij te dragen aan "volhoudbare landbouw".	3, 17, 25
P4.3 Biologische gewasbescherming	2. Deels, er is overlap. De provincie helpt ondernemers te werken naar volhoudbare landbouw en ondersteunt land- en tuinbouw om te schakelen naar een natuurinclusieve bedrijfsvoering.	21, 22
P4.4 Verbreden activiteiten agrariërs ondersteunen (zie p.6.4)	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Ook koppelen we het behalen van de natuurdoelen en het verlagen van emissies aan nieuwe verdienmodellen voor ondernemers uit deze sectoren. Bijvoorbeeld via activiteiten als natuurbeheer of via inkomsten uit toerisme of zorgactiviteiten." (p.22). Daarnaast wordt gesproken over toekomstperspectief waarbij "een verdienvermogen voor de landbouw op lange termijn [hoort]. Eventueel ondersteund door alternatieve inkomsten zoals agrotoerisme of beheer van landelijk gebied." (p.23)	21, 22, 23

P4.5 Consumenten voorlichten	2. Deels, er is overlap. Er wordt ingezet op het verbinden van boeren en consumenten met als doel meer bewustwording creëren over lokale producten en een gezond voedselsysteem. <i>Hoe</i> dit wordt gedaan is onduidelijk.	3
P5.2 Natuurlijke dorpsgroei	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "Op plekken waar het gewenst is vanwege de leefbaarheid en het op peil houden van voorzieningen, geven we de mogelijkheid om extra woningen te bouwen aan de rand van kernen. We omarmen het principe 'een straatje erbij' (maximaal 50 woningen) en een 'straatje ertussen'." (p.8) Ook erkent het coalitieakkoord het belang van maatschappelijke voorzieningen en wordt hier ruimte aan geboden.	6, 8
P5.3 Maximale kavelgrootte voor woningen	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat dat nieuwbouwprogramma's getoetst worden op voldoende sociale huurwoningen en private partijen worden gestimuleerd om meer sociale en betaalbare huurwoningen gericht op middengroepen te bouwen. Ook heeft de provincie speciale aandacht voor innovatieve vormen van wonen zoals woningen met een kleinere woonoppervlakte (tiny houses).	7
P5.4 Provinciale grondbank	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat dat er een verkenning wordt gedaan "naar de mogelijkheden zelf te bouwen of eigen gronden in te zetten voor woningbouw." (p.7). Ook wordt grond aangekocht voor het inrichten van het Natuur Netwerk Nederland.	7, 22
P5.5 Wonen op binnenwater	2. Deels, er is overlap. Er wordt ingezet op innovatieve en nieuwe vormen van woningen. Drijvende woningen worden niet specifiek benoemd.	7
P6.2 Vergoeding voor bijdrage natuurwaarde	2. Deels, er is overlap. Het belang van ondernemers en bedrijven die bijdragen aan natuurdoelen, wordt meerdere keren benoemd. Er staat onder andere: "Ook koppelen we het behalen van de natuurdoelen en het verlagen van emissies aan nieuwe verdienmodellen voor ondernemers uit deze sectoren. Bijvoorbeeld via activiteiten als natuurbeheer of via inkomsten uit toerisme of zorgactiviteiten." (p.22)	3, 22, 23, 24
P6.3 Vergoeding voor educatieve waarde	2. Deels, er is overlap. Nieuwe verdienmodellen voor de ondernemers uit de land- en tuinbouw worden ondersteund. Een verdienmodel waarbij educatie een rol speelt wordt niet specifiek genoemd, wel staat er t.a.v. onderwijs "[we] verwelkomen en ondersteunen initiatieven om het agrarisch onderwijs te moderniseren". (p.25).	22, 25
P6.4 Diversificatie boerenbedrijven stimuleren	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Ook koppelen we het behalen van de natuurdoelen en het verlagen van emissies aan nieuwe verdienmodellen voor ondernemers uit deze sectoren. Bijvoorbeeld via activiteiten als natuurbeheer of via inkomsten uit toerisme of zorgactiviteiten." (p.22). Daarnaast wordt gesproken over toekomstperspectief waarbij "een verdienvermogen voor de landbouw op lange termijn [hoort]. Eventueel ondersteund door alternatieve inkomsten zoals agrotoerisme of beheer van landelijk gebied." (p.23)	21, 22, 23
P6.5 Duurzame energie-opwekking: Het versnellen van de mogelijkheden voor opwekken duurzame energie in boerenbeheer en biogas. Dit vraagt om opheffen van	2. Deels, er is overlap. Er wordt gesproken over lokaal eigenaarschap van duurzame energie (p.16, p.20) of lokale warmtenetten (p.18). De doelgroep boeren wordt niet specifiek genoemd. M.b.t.tot zon op landbouwgrond staat in het coalitieakkoord: "Bij zonne-energie staat de toepassing van meervoudig ruimtegebruik voorop. Dus het plaatsen van zonnepanelen op daken, parkeerplaatsen en andere geschikte plekken, langs wegen en spoorlijnen en bij realisatie van nieuwe bedrijventerreinen. Omdat	16, 18, 20

knelpunten in het energienetwerk en investeringssteun en faciliteren van de bouw.	onze provincie weinig onbebouwde ruimte kent zijn we zeer terughoudend als het gaat om zonnevelden op plekken buiten de door RES aangewezen zoekgebieden." (p.14-15)	
P7.1 Participatie vanaf de start	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "Een vitale samenleving vraagt om betrokkenheid van inwoners bij de politieke besluit- en planvorming alsook uitvoering. We houden in onze planvorming en bij onze besluiten rekening met participatie door inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers." (p.32)	32
P7.3 Platform over burgerparticipatie	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het coalitieakkoord benoemt het belang van participatie. Een vorm/uitwerking hiervan kan een platform voor burgerparticipatie kunnen zijn.	32
P7.4 Toegankelijke budgetten	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord, over toegankelijkheid van burgerinitiatieven. Toekennen van financiële ondersteuning is wel incidenteel mogelijk via het huidige participatiebeleid. Verder staat in het coalitieakkoord onder het kopje "Participatie en Burgerberaad": "Wij introduceren het "Potje van de Staten", een financiële vrije ruimte voor Provinciale Staten waaruit breed gedragen stateninitiatieven kunnen worden bekostigd. Hiervoor is jaarlijks €500.000 beschikbaar." (p.32).	
P7.5 Minder weerstand	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Dit punt is erg algemeen geformuleerd, waardoor het lastig duiden is. Het coalitieakkoord benadrukt in ieder geval het belang van participatie met verschillende partijen. Het updaten van participatievisie en – principes (pagina 32) kan bijdragen aan het verminderen van weerstand.	
P8.1 Energie-onafhankelijkheid	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Energieonafhankelijkheid wordt benoemd (p.14), het inspanssen voor meer zon op dak (p.15) daarnaast wordt benadrukt dat energie meer in lokaal eigendom moet komen (p.16, p.20)	14, 15, 16, 20
P8.2 Regionale voedselvoorziening	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt erkend dat in Zuid-Holland het grootste glastuinbouwcluster en vruchtbare landbouwgronden van de wereld bevinden (belangrijke spelers in de wereldwijde voedselketen). Daarnaast staat er op pagina 25: "We blijven goede initiatieven op systeeminnovaties ondersteunen zoals: Rotterdam de boer op, voedsel families, voedselbossen, strokenteelt en de korte keten aanpak." Ook staat er: "Er blijft voldoende ruimte in onze provincie voorhanden als waarborging voor de land- en tuinbouw als economische sector en de voedselzekerheid." (p.25). Het besispunt is radicaler ingestoken met een streven naar onafhankelijkheid en een directe en lokale afzet van voedsel in Zuid-Holland.	13, 25
P8.3 Ruimte bieden aan boeren	2. Deels, er is overlap. Er wordt gesproken over lokaal eigenaarschap van duurzame energie van ondernemers. In het coalitieakkoord staat bijvoorbeeld: "Wij willen, afhankelijk van de lokale effecten op de directe omgeving en ecologie buiten bestaand dorps- en stadsgebied, kleinere windturbines met een ashoogte tot 30 meter meer ruimte bieden, met name op het eigen erf." (p.16). Boeren worden niet als specifieke doelgroep genoemd.	16, 20
P8.4 Bereikbaarheid van regionale voorzieningen	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord wordt het belang van goede voorzieningen in woongebieden onderstreept en de bereikbaarheid daarvan (deze focust zich vooral	4, 8, 10

	op 15-minuten stad-principe, maar ook op de bereikbaarheid van steden, dorpen, kernen en landelijk gebied).	
P8.5 Voorzieningen behouden voor dorpen	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat dat de provincie het principe van 'straatje erbij' omarmen en op pagina 8 staat: "Wonen is meer dan een dak boven je hoofd. Om sociale structuren te versterken ondersteunen we faciliteiten voor werken, leren, zorg, sport, ontmoeting en ontspanning. Daarom stimuleren we dat er ruimte wordt geboden aan maatschappelijke functies zoals de huisarts, scholen, sport en cultuur, ontmoeting en gebedshuizen." (p.8)	6, 8 10
P9.1 Eenduidige afvalscheiding	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het Rijk stelt iedere 6 jaar een Landelijk Afvalbeheersplan vast. Gemeentes faciliteren en stimuleren afvalscheiding bij inwoners.	
P9.3 Bevorderen kleinschaligheid	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Het midden- en klein bedrijf is een grote werkgever in onze provincie. Het zijn veelal familiebedrijven met een lange traditie in Zuid-Holland. Wij blijven het mkb ondersteunen met onze mkb-aanpak." (p.18).	18
P9.5 Regels vereenvoudigen: Het vereenvoudigen van wet- en regelgeving (vergunningen) zodat lokale producten eerste keus worden.	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord.	
P10.1 Provinciaal democratiefestival	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het coalitieakkoord onderstreept het belang van participatie met burgers.	
P10.2 Platform voor burgerinitiatieven	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat het wel algemeen geformuleerd, maar de essentie komt overeen met het beslispunt omdat het gaat over energie uit de samenleving om dingen voor mekaar te krijgen. Zie pagina 3: "Wij zoeken naar nieuwe manieren om de uitdagingen waar we in Zuid-Holland voor staan, samen aan te gaan. Waarbij we leren door te doen, lef tonen en niet bang zijn voor vernieuwing. En ieders talent en expertise benutten, want soms kunnen anderen iets nu eenmaal beter."	3
P10.3 Een verordening voor burgerparticipatie	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Wel heeft de provincie bestaand beleid op participatie.	
P10.5 Toetsen op begrijpelijkheid	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat als uitgangspunt: "We communiceren begrijpelijk en toegankelijk met onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers." (p.33)	33
P12.1 Een lokaal gesprekspunt	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Veelal is een gemeentelijk loket het eerste (fysieke) aanspreekpunt voor inwoners over de directe leefsituatie en leefomgeving.	
P12.2 Openbaar vervoer	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "Kleine kernen en steden moeten met het openbaar vervoer toegankelijk blijven. Daarvoor zetten wij binnen onze beschikbare middelen in op een fijnmazig openbaar vervoer in dunbevolkte gebieden. Om dit te bereiken stimuleren we alternatieve en innovatieve manieren om het ov aantrekkelijk te maken. Bijvoorbeeld met kleinschalig en publiek vervoer zoals de buurtbus, bedrijfsvervoer en doelgroepenvervoer. We gaan hiervoor in overleg met de reizigers en ondernemers om te inventariseren welke wensen leven. Op basis van deze inbreng kijken we hoe we het ov aantrekkelijker kunnen maken." (p.10)	10

P12.3 Lokaal produceren en consumeren	2. Deels, er is overlap. Er wordt alleen gerefereerd aan voedsel: "Ook wordt ingezet op het versterken van de verbinding tussen boeren en consumenten, om zo bewustwording te creëren over lokale producten en een gezond voedselsysteem." (p.3)	3
P12.4 Een bewust woonklimaat	2. Deels, er is overlap. Er staat: "We richten het bebouwd gebied zoveel mogelijk toekomstbestendig in. Dat wil zeggen onder andere klimaatadaptief, energieneutraal of -positief met aandacht voor planten en dieren en met ruimte voor groen en water." (p.6). Op sommige punten wordt gerefereerd naar kennisuitwisseling en gezamenlijke activiteiten (p. 31).	6, 31
P12.5 Voorzieningen voor burgers: Speciale aandacht voor voorzieningen voor kinderen/jongeren en voorzieningen voor ouderen binnen de gemeente- en provinciegrenzen. Door deze voorzieningen te combineren blijft de verbinding tussen jong en oud bestaan.	2. Deels, er is overlap. Er is minimale overlap met de volgende zinnen uit het coalitieakkoord: "Wonen is meer dan een dak boven je hoofd. Om sociale structuren te versterken ondersteunen we faciliteiten voor werken, leren, zorg, sport, ontmoeting en ontspanning. Daarom stimuleren we dat er ruimte wordt geboden aan maatschappelijke functies zoals de huisarts, scholen, sport en cultuur, ontmoeting en gebedshuizen." (p.8) Ook staat er: "In gemeenten waar het bibliotheekaanbod dreigt te verdwijnen, werken we een plan uit voor behoud van bibliotheken. We investeren in kennisuitwisseling en gezamenlijke activiteiten." (p.31)	8, 31

Leefbaarheid, verkeer en vervoer

	<p>In hoeverre komt dit beslispunt overeen met een punt uit het coalitieakkoord?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het komt volledig of grotendeels overeen 2. Deels, er is overlap tussen het beslispunt (uit het BA) en een punt uit het coalitieakkoord (CA) 3. Het staat niets over dit punt in het coalitieakkoord 	Zie pagina('s) in het coalitieakkoord
L1.1 Regie over alle OV-bedrijven terug bij Provinciale Staten	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Provincie is nu opdrachtgever (strategisch) en doet aanbestedingen waarbij de vervoerder verantwoordelijk is voor het tactisch en operationeel niveau.	
L1.2 Het OV beter beschikbaar maken	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "Kleine kernen en steden moeten met het openbaar vervoer toegankelijk blijven. Daarvoor zetten wij binnen onze beschikbare middelen in op een fijnmazig openbaar vervoer in dunbevolkte gebieden. Om dit te bereiken stimuleren we alternatieve en innovatieve manieren om het ov aantrekkelijk te maken. Bijvoorbeeld met kleinschalig en publiek vervoer zoals de buurtbus, bedrijfsvervoer en doelgroepenvervoer." (p.10) Ook wordt benoemd dat OV op bestelling behoort tot het verbeteren van de bereikbaarheid in de provincie.	10
L1.4 Betaalbaarder maken van het OV	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt de betaalbaarheid van OV als prioriteit benoemd. Hiervoor worden verschillende maatregelen genomen. Er staat in dat prijzen van OV niet verder stijgen dan de LTI (Landelijke Tarieven Index). Ook wordt er een proef gedaan van 2025 tot 2029 om verkeersarmoede te voorkomen bij minima met een OV-kortingsproduct, hiervoor is €2.5 miljoen per jaar beschikbaar. Ook wordt er gekeken naar een 'Deutschlandticket' (per maand €49 om onbeperkt te reizen per stoptrein, bus, tram of metro). Als laatste staat er dat de provincie samen met andere provincies gaat strijden bij het Rijk voor een eerlijke transitierегeling en het afschaffen van het dubbel overstaptarief tussen regionale bus en de trein.	9, 10
L1.5 Het personeelstekort oplossen	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Wel wordt de teruggang van het openbaar vervoer erkent (p. 5). Ook wordt er een korte referentie gemaakt naar het belang van Human Capital voor de provincie Zuid-Holland. Hiervoor investeert de provincie in de Human Capital Agenda 2.0 (p. 19), maar er wordt niet gespecificeerd op welke beroepsgroepen deze agenda inzet. In het beslispunt wordt alleen gesproken over personeelstekort in het OV.	
L2.1 Inzetten op alternatief voor de auto	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Het coalitieakkoord zet in op alternatief vervoer. "We onderzoeken hoe we het gebruik van openbaar vervoer door onze inwoners kunnen stimuleren." Er wordt gestuurd op het STOMP-principe (Stappen, Trappen, ov, Mobility as a Service en Personenauto). Hierbij wordt wel de volgende uitgangspunten gehanteerd: "We investeren in alle vormen van vervoer, waarbij we per locatie kijken welke mix van openbaar vervoer, fietsverkeer, wandelwegen en autoverkeer het meest passend is. Uitgangspunt voor ons is het benutten en verbeteren van de bestaande infrastructuur." (p.9). Naast OV, moeten de kleine kernen ook per auto goed bereikbaar te zijn.	6, 8, 9, 10

L2.2 Kleine kernen bereikbaar	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat dat de provincie wil dat kleine kernen per openbaar vervoer toegankelijk blijven. Naast OV, moeten de kleine kernen ook per auto goed bereikbaar te zijn.	6, 10
L2.3 Keer de trend van verdwijnend OV	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt erkent dat het OV nog steeds herstellend is van de enorme teruggang tijdens de coronapandemie. (p.5). Het belang van hoogwaardig ov staat meerdere keren benoemd in het coalitieakkoord. Ook OV op bestelling valt onder de opties.	5, 10
L2.4 Gefaseerd uitrollen van hoogwaardig OV-netwerk	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt bij het thema 'Lightrailverbindingen' gezegd: "We ontwikkelen als provincie een toekomstvisie op het openbaar vervoerssysteem, inclusief lightrailverbindingen en andere vormen van hoogwaardig ov, met inachtneming van ieders rol en verantwoordelijkheid." (p.10)	10
L2.5 OV-knooppunten met parkeerhubs	2. Deels, er is overlap. Het punt is heel algemeen geformuleerd. Het coalitieakkoord benoemd in ieder geval de sturende rol van de provincie op passende parkeernormen nabij OV-haltes en sociale woningbouw. Ook wil de provincie "voortrekker zijn in het realiseren en verbeteren van knooppunthaltes: ov-hubs waar makkelijk kan worden overstapt (ook op deelmobiliteit), waar een fiets veilig kan worden gestald en die goed bereikbaar is met de fiets." (p.11)	8, 11
L3.1 Innovatieve vormen van verkeershandhaving	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "We stimuleren het gebruik van slimme technologie om mobiliteit beter te maken, er beter zicht op te krijgen en te sturen." (p.10)	10
L3.2 Behandeling kwetsbaar verkeer op rotondes gelijkwaardig in hele provincie:	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "We houden bij de inrichting van de openbare ruimte rekening met de zwakste deelnemers aan het verkeer; fietsers en wandelaars." (p.11). Ook wordt de ambitie van nul verkeersslachtoffers in 2050 uitgesproken.	11
L4.1 Stimuleren en faciliteren van buurtinitiatieven	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Er wordt wel een referentie gemaakt naar de energietransitie, waar de provincie een grote rol speelt in het faciliteren van verschillende initiatieven. Op pagina 14 staat: "De provincie vervult binnen de RES'en diverse rollen. Allereerst die van presterende overheid. We staan aan de lat om het verhogen van duurzame energieproductie mogelijk te maken. Daarnaast hebben wij als provincie een coördinerende en faciliterende rol. Hiermee helpen we samenwerkingspartners en gemeenten en voorkomen we dat iedereen het wiel opnieuw moet uitvinden." Ook zijn er subsidie- en vergunningsexperts bij de provincie die via reguliere wegen advies kunnen geven.	
L5.1 Zonnepanelen en zelfvoorzienendheid industrieterreinen	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "Bij zonne-energie staat de toepassing van meervoudig ruimtegebruik voorop. Dus het plaatsen van zonnepanelen op daken, parkeerplaatsen en andere geschikte plekken, langs wegen en spoorlijnen en bij realisatie van nieuwe bedrijventerreinen." (p.14-15)	14-15
L5.5 Bevorderen biodiversiteit door minder asfalt en tegels	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "Het weghalen van tegels uit tuinen zorgt bijvoorbeeld voor een verbetering van de biodiversiteit. We bevorderen natuurinclusief werken en bouwen en benutten meekoppelkansen in andere opgaven, zoals bij bodemdaling, recreatie en beheer & onderhoud van wegen." (p.23)	23
L6.1 Elektrificatie van het verkeer	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Wel heeft de provincie al beleid op laadinfrastructuur in het omgevingsprogramma (zie technisch behandelvoorstel).	
L6.2 Het gebruik van deelauto's	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "We formuleren beleid voor deelmobiliteit en stimuleren	8

	deelmobiliteitsbeleid bij onze gemeenten.” (p.8)	
L6.3 Stimulering van het nieuwe werken	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Wel wordt hier aandacht aan besteed met het programma Zuid-Holland Bereikbaar en omgevingsprogramma 'Transitie naar Zero Emissie personenvervoer over weg en water'. Bij de provincie is duurzaam reizen de norm voor haar werknemers.	
L7.1 Vervangend vervoer	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord, maar dit punt is al opgenomen in verschillende Programma's van Eisen in OV-concessies.	
L7.3 Openbaar vervoer goedkoper	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt de betaalbaarheid van OV als prioriteit benoemd. Hiervoor worden verschillende maatregelen genomen. Er staat in dat prijzen van OV niet verder stijgen dan de LTI (Landelijke Tarieven Index). Ook wordt er een proef gedaan van 2025 tot 2029 om verkeersarmoede te voorkomen bij minima met een OV-kortingsproduct, hiervoor is €2.5 miljoen per jaar beschikbaar. Ook wordt er gekeken naar een 'Deutschlandticket' (per maand €49 om onbepert te reizen per stoptrein, bus, tram of metro). Als laatste staat er dat de provincie samen met andere provincies gaat strijden bij het Rijk voor een eerlijke transitierегeling en het afschaffen van het dubbel overstaptarief tussen regionale bus en de trein.	9, 10
L7.4 Maximaal 15 minuten overstaptijd	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord, maar er zijn wel afspraken (in Programma's van Eisen in OV-concessies) over optimale aansluiting.	
L8.1 Meldpunt openbare ruimte	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Deze taak ligt momenteel bij meerdere partijen. Er zijn verschillende loketten bijvoorbeeld bij gemeenten, omgevingsdienst of provincie.	
L8.2 Informatiepunt openbare ruimte	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Wel wordt er in het coalitieakkoord gemeld dat de provincie klaar is voor de invoering van de omgevingswet per 1 januari 2024. Een onderdeel van de omgevingswet is het digitaal stelsel omgevingswet (DSO). Dit is één digitale plek waarop informatie over de openbare ruimte toegankelijk wordt (van verschillende overheidsinstanties).	
L8.3 Informatieplek lopende initiatieven	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Nu is informatie over verschillende participatietrajecten door de provincie op verschillende plekken te vinden.	
L8.5 Toegankelijke app	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Dit behoort niet tot de taken van de provincie. Hiervoor zal een samenwerkingsverband van verschillende overheidsinstanties moeten worden opgezet.	
L9.2 Afspraken met grote werkgevers	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. In huidig beleid wordt hier al wel op ingezet. Nu vooral nog in het geval van hinder bij werkzaamheden aan infrastructuur, maar soms worden de afspraken structureel van aard.	
L9.4 Coördinator infrastructuur	3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. De provincie heeft hier al beleid op met 'Zuid-Holland Bereikbaar' waarbij de coördinerende rol bij de provincie ligt.	
L10.1 Onderzoek naar licht, lucht- en geluidsoverlast	2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat alleen iets over luchtvaart: "Voor alle luchtvaart in Zuid-Holland willen we de hinder voor omwonenden terugdringen. Wij zetten ons met name in voor het terugdringen van het aantal nachtvluchten. We onderzoeken de huidige maatschappelijke en economische waarde van het vliegveld Rotterdam The Hague Airport en de waarde van de locatie voor eventuele alternatieve functies." (p.12)	12

L10.4 Permanente en frequente burgerberaden over kernthema's	1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: "We organiseren tenminste twee keer een Burgerberaad door de eigen organisatie. Waarbij de kaders voor het Burgerberaad vooraf helder gecommuniceerd worden." (p.32)	32
L10.5 Online burgerforum	2. Deels, er is overlap. Het coalitieakkoord benoemt het belang van participatie. Een vorm/uitwerking hiervan kan een online burgerforum kunnen zijn. Dit is wat het coalitieakkoord over participatie zegt: "Een vitale samenleving vraagt om betrokkenheid van inwoners bij de politieke besluit- en planvorming alsook uitvoering. We houden in onze planvorming en bij onze besluiten rekening met participatie door inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers." (p.32)	32